

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2017-007

25.1.2017

Eika Forsikring AS, Skadeforsikring

Bilansvar

Venstresving og forbikjøring – bal. § 8, vegtrafikkloven §§ 31, jf. 3 – trafikkreglene § 12 nr. 1.

Saken gjelder om selskapets avgjørelse av skyldspørsmålet, med 100 % ansvar for klager, er korrekt, jf. bal. § 8. Kollisjonen oppsto mellom klager, som svingte til vestre, og motparten, som kjørte forbi – i samme kjørefelt som klager var etablert i. Selskapet mente det for klager sin del forelå brudd på trafikkreglene § 8 nr. 1. om vikeplikt ved kjørefeltskifte. Saken reiser spørsmål om betydningen av at motpart har vedtatt forelegg hvis grunnlag er angitt å være uaktsom kjøring etter vegtrafikkloven §§ 31, jf. 3. Saken gjelder også spørsmålet om forståelsen av trafikkreglene § 12 nr. 1. som fastslår at forbikjøring skal skje "til venstre". Nemnda kom til at ansvaret skulle deles likt med 50 % på hver.

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets avgjørelse av skyldspørsmålet ved kollisjon, jf. bal. § 8.

Ifølge sakens dokumenter skjedde kollisjonen da klager skulle svinge til venstre ved avkjøring fra Rv. Motparten, som lå bak klager, men noe til venstre i veibanen, fortsatte rett frem i egen bane og traff skjermen på klager. Partene er uenige om hvor langt til høyre klager lå i veibanen. Klager er ilagt 100 % ansvar.

I politiavhør har motparten forklart følgende:

Mistenkte forteller at han ikke hadde planlagt en forbikjøring i motsatt kjørebane. Mistenkte kjørte rett frem i egen vegbane helt til han traff skjermen på Volvoen. Mistenkte prøvde å svinge unna når han så skjermen på Volvoen foran seg. På spørsmål om hva som var mistenktes planlagte kjøremønster, svarer han at han skulle kjøre rett frem og passere Volvoen i eget kjørefelt.

... Mistenkte forteller at ulykken skjedde ved avkjøringen til E. Avkjøringen var til venstre på strekningen på Rv. ... retning S. Mistenkte sier han så en Volvo V70 foran seg som bremsset lenge. Når mistenkte nærmet seg denne bilen måtte han selv trykke på bremsen. Mistenkte lurte på hvor bilen skulle hen ...

Motparten har videre fremlagt en skisse som viser at klager lå til høyre i veibanen, mens motparten kjørte forbi til venstre i samme veibane.

Motparten ble ilagt et forelegg på kr 5.000 basert på sin forklaring til politiet. Forelegget er etter det opplyste vedtatt.

Klager forklarte følgende til politiet:

... Hun sier at hun ikke kan si sikkert om hun brukte blinklys, men hun kan heller ikke forstå at hun ikke gjorde det. Dette begrunner hun med at hun er veldig obs på å bruke blinklys konsekvent. Hun bremsset ned over en lengre strekning for å forberede å kjøre av til venstre. Hun mener bilen som kom bak, enhet A, burde ha sett bremselysene hennes over en lengre strekning ...

... Idet mistenkte begynner å svinge over mot venstre blir hun truffet av enhet A som har startet en forbikjøring av henne. Enhet B blir truffet i venstre skjerm av enhet A. Som deretter fortsetter videre fremover og inn i autovernet noen meter lenger frem.

Klager bestrider at hun har ansvar for kollisjonen og viser til at hun benyttet blinklys. Klager mener også at hennes plassering i kjørefeltet var akseptabel i forhold til trafikkreglene § 5 nr. 1(2), selv om man la motpartens skisse til grunn for vurderingen.

Klager anfører videre at motparten har brutt trafikkreglene § 12 nr. 1. som bestemmer at forbikjøring skal skje "til venstre". "Til venstre" må forstås som i venstre kjørefelt, ikke til venstre for bil som alt er etablert i samme kjørefelt. En trafikant må som hovedregel kunne benytte seg av hele bredden av kjørefeltet, f.eks. for å kunne oppfylle sin plikt til å plassere seg i forhold til videre kjøremønster, etc. Subsidiært mener klager at forbikjøringen skulle ha skjedd i lommen til høyre.

Selskapet mener klager har ansvaret for kollisjonen, og har anført at klager ikke har bevist at hun benyttet seg av blinklys. Klager har derfor brutt trafikkreglene § 14 pkt. 2. Selskapet anfører videre at klager var i en vikepliktsituasjon, jf. trafikkreglene § 8 nr. 1. Forbikjøring var ikke ulovlig på stedet (jf. oppmerking nr. 1002).

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Utgangspunktet i bal. 8 er at hver part bærer sin skade med mindre det foreligger teknisk svikt, brudd på trafikkregler eller uaktsomhet. Ved slike forhold på begge sider skal det foretas en skylddeling, jf. annet ledd. Nemnda forstår partenes forklaring slik at motparten forsøkte å kjøre forbi klager i et kjørefelt hvor klager var etablert.

Motparten har vedtatt et forelegg på kr 5.000 for brudd på vegtrafikklovens § 31 første ledd, jf. § 3. Han har videre erkjent at han registrerte at klager bremsset ned før hun svingte til venstre. Han burde derfor ha bremsset ned selv og vært særlig oppmerksom på avkjøringsmuligheten fremfor å kjøre rett frem uten å ta hensyn til dette. Forbikjøringen skjedde på motorvei, hvor farten er høy og skadepotensialet er stort. Nemnda mener derfor motpartens kjøring er klart uaktsom.

Trafikkreglene § 12 nr. 1 bestemmer at forbikjøring skal skje til venstre. Det er ikke noe krav om forbikjøring i annet felt eller veibane selv om dette normalt vil være situasjonen. Nemnda kan ikke se at motparten har brutt denne bestemmelsen.

Politiet har ikke reagert på klagers kjøring, og hennes kjøremønster før kollisjonen inntraff, fremstår som noe uklar. Ifølge trafikkreglene § 14 nr. 2 skal det ved svinging, eller annen vesentlig endring av kjøretøyets plassering i sideretning, gis tegn til veiledning for annen trafikant. Ut fra partenes forklaring er det uklart om klager varslet svingen til venstre med blinklys. Klager har bevisbyrden for dette og det må da legges til grunn at blinklys ikke ble brukt. Videre følger det av § 8 nr. 1 at kjørende "som vil kjøre ut fra vegkant eller på annen måte endre kjøretøyets plass i sideretning", har vikeplikt for kjørende som befinner seg i det felt det skal kjøres inn i eller som først må krysses. Det er noe uklart for nemnda hvor i veibanen klager befant seg, men nemnda legger til grunn at hun hadde vikeplikt.

Det foreligger da uaktsomhet/brudd på trafikkregler på begge sider. Nemnda finner skylddelingen vanskelig, men legger vesentlig vekt på at politiet har reagert på motpartens kjøremønster, men ikke på klagers, samt at det er noe usikkert hvordan klagers kjøremønster egentlig var. Nemnda mener etter dette ansvaret bør deles likt med 50 % på hver.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok *Trine-Lise Wilhelmsen (leder)*, *Birgitte Hagland (nestleder)*, *Line Merete Lileng*, *Elisabet Okkenhaug*, *Vibeke Stiansen*, *Paal Bjønness* og *Gyrid Giæver*.